

Όσες φορές περνώ απ' την Αγια-Σοφιά, δε γίνεται να μη σταθώ στο πεζοδρόμιο για να σκύψω να ιδώ πόσο βαθιά κείται ο αυλόγυρος της εκκλησίας, πόσα εδαφικά στρώματα τον χωρίζουν απ' τη σημερινή στάθμη της πόλης. Εκεί τη θυμάμαι και γω αυτή τη στάθμη. Σ' αυτή τη χιλιομπαλωμένη της άσφαルト βαδίζω από μικρό παιδί. Και δε μεσολαβούν, θα πεις, και λίγα χρόνια. Σαράντα ολόκληρα, σαράντα τόσα.

Έτσι, εντελώς, αβίαστα, νιώθω πόσο γηραλέος, μα ταυτόχρονα και πόσο νέος είμαι ακόμη, αφού, το βλέπω, το αισθάνομαι κάτω απ' τα πόδια μου βυθίζεται τ' απέραντό μου παρελθόν. Άνθρωποι, που βίωσαν ανά τους αιώνες κι αναλήθηκαν μέσα στην τύρβη της καθημερινότητας αυτής της πόλης, καθώς και μέσα στις αέναες ανακυκλώσεις της ιστορίας της. Ιστορία των ανθρώπων και της πόλης· δοχεία συγκοινωνούντα τέλεια. Και ιδού και η τέλεια επαλήθευση της προαιώνιας δικιάς μου μοίρας, μέσα στον προγονικό και τον δικό μου τόπο, καθώς και το ανεξίτηλο συναίσθημα της μοναδικότητάς μου, που συνεχώς με διακατέχει.

Από «Το τελευταίο καταφύγιο»

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Παναγιώτης Πίστας
Τάσος Α. Καπλάνης
Μιχ. Γ. Μπακογιάννης
Ιωάννα Ναούμ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μαρία Αποστολίδου
Ελένη Κατσαβέλη

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ Α.Π.Θ.
ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΤΕΧΝΗ»
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

**«Στην μπάντα
για τους δίσεχτους
καιρούς»**

Το έργο του

**Τόλης
Καζαντζής**
(1938-1991)

**13 & 14
Δεκεμβρίου
2016**

Επιστημονικό
Αναγνωστήριο
Κεντρικής
Βιβλιοθήκης Α.Π.Θ.

Με τη συμβολή
ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ-
ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ Α.Π.Θ.

Με την υποστήριξη
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΕΥΝΩΝ Α.Π.Θ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

Τρίτη 13 Δεκεμβρίου

- 17:00-18:00** Έναρξη - Χαιρετισμοί
- Τόλης Καζαντζής: εικόνες από τη ζωή και το έργο του (επιμέλεια: Ήβη Καζαντζή - Ανδρέας Δημητριάδης)
- 18:00-18:20** **Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / Πρόεδρος: ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**
Ιωάννα Ναούμ, Επίκουρη Καθηγήτρια ΑΠΘ
Το χιούμορ στο έργο του Τόλη Καζαντζή
- 18:20-18:40** **Άννα Αφεντουλίδου**, Ποιήτρια, κριτικός λογοτεχνίας
Το εισπήριο για το αθέατο πλοίο της νοσταλγίας: μηχανισμοί της μνήμης και του πόνου στο πεζογραφικό έργο του Τόλη Καζαντζή
- 18:40-19:00** Συζήτηση
- 19:00** **Φιλάρετη Κομνηνού - Δημήτρης Ναζίρης**
Έφη Σταμούλη - Ταξίαρχης Χάνος
Κείμενα για τα δίσεχτα χρόνια: από την *Παρέλαση* στην *Ενηλικίωση*
Ανάγνωση πεζογραφημάτων του Τόλη Καζαντζή
Μουσικές παρενθέσεις: **Κώστας Βόμβολος**

Τετάρτη 14 Δεκεμβρίου

- 10:00-10:20** **Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / Πρόεδρος: ΙΩΑΝΝΑ ΝΑΟΥΜ**
Μιχάλης Κεμεντζεσίδης, Κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Freie Universität
Λογοτεχνία και Πολιτική: Οι γάμοι της «κυρα-Λισάβητ»
- 10:20-10:40** **Μάριος-Κυπαρρίσης Μώρος**, Μεταπτυχιακός φοιτητής Τμ. Φιλολογίας ΑΠΘ
Ο Τόλης Καζαντζής στις ατραπούς της μικροϊστορίας: «Η κυρα-Λισάβητ»
- 10:40-11:00** **Μαρία Πολίτου**, Φιλολόγος Μ.Ε., Κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου ΑΠΘ
Η ατομική και η ιστορική μνήμη στους «χρονοτόπους» του Τόλη Καζαντζή
Παρέλαση - Ενηλικίωση - Πρωταγωνιστές
- 11:00-11:20** **Τάσος Καλούτσας**, Λογοτέχνης
Οι πρωταγωνιστές: Μια προφητική ματιά του Τ. Καζαντζή στα προβλήματα και τον ηθικό προσανατολισμό της μεταπολεμικής ελληνικής κοινωνίας
- 11:20-11:50** Συζήτηση
- 11:50-12:20** Διάλειμμα / καφές

- 12:20-12:40** **Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / Πρόεδρος: ΜΙΧ. Γ. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ**
Αλέξανδρος Ακριτόπουλος, Καθηγητής Παν. Δυτικής Μακεδονίας
Ζητήματα βιογράφησης, λογοτεχνικής σύμβασης και μυθοπλασιακής αναπαράστασης στο «αφήγημα» *Μια μέρα με τον Σκαρίμπα* του Τόλη Καζαντζή
- 12:40-13:00** **Αλέξης Ζήρας**, Κριτικός λογοτεχνίας
Τα σκαριμπικά διακείμενα ως νησίδες στο αφήγημα του Τόλη Καζαντζή
Μια μέρα με τον Σκαρίμπα
- 13:00-13:20** **Γιώργος Φρέρης**, Καθηγητής ΑΠΘ
Τόλης Καζαντζής: ένας αθεράπευτος παρατηρητής του μέλλοντός μας
- 13:20-13:40** Συζήτηση
- 13:40-14:00** **Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / Πρόεδρος: ΤΑΣΟΣ Α. ΚΑΠΛΑΝΗΣ**
Γιώργος Σκαμπαρδώνης, Λογοτέχνης
Ο Τόλης Καζαντζής στα σπλάχνα της πόλης
- 14:00-14:20** **Ττίκα Αποστολάκη, Ζωή Αρβανιτογιάννη, Δημήτρα Ζαφειροπούλου**
και **Γιάννης Μαρκόπουλος**, Φοιτητές Τμ. Φιλολογίας ΑΠΘ
Ο ψηφιακός χώρος και η Θεσσαλονίκη του Τ. Καζαντζή
- 14:20-14:40** Συζήτηση
- 14:40-17:30** Μεσημεριανό διάλειμμα
- 17:30-17:50** **Ε΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / Πρόεδρος: ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΡΑΓΗΣ**
Δέσποινα Παπαστάθη, Δρ. Νεοελληνικής Φιλολογίας Παν. Ιωαννίνων
Η αναπαράσταση της θλίψης στην πεζογραφία του Τόλη Καζαντζή:
«Η αριθμητική των λέξεων» από *Το τελευταίο καταφύγιο*
- 17:50-18:10** **Ευαγγελία Λίλιου**, Καθηγήτρια Αγγλικής Φιλολογίας Δ.Ε.
Η οπτική του φύλου στο έργο του Τόλη Καζαντζή
- 18:10-18:30** **Δημήτρης Κόκορης**, Επίκουρος Καθηγητής ΑΠΘ
Τόλης Καζαντζής και ποδόσφαιρο: βιογραφική και αυτοβιογραφική οπτική
- 18:30-18:50** Συζήτηση
- 18:50-19:10** **ΣΤ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ / Πρόεδρος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΚΟΡΗΣ**
Γιώργος Αράγης, Κριτικός λογοτεχνίας
Τόλης Καζαντζής: από την αυτοβιογραφική στην υποθετική αφήγηση
- 19:10-19:30** **Βαγγέλης Χατζηβασίλειου**, Κριτικός λογοτεχνίας
Γλώσσα, ηθική και μνήμη στην πεζογραφία του Τόλη Καζαντζή
- 19:30** Συζήτηση-Κλείσιμο